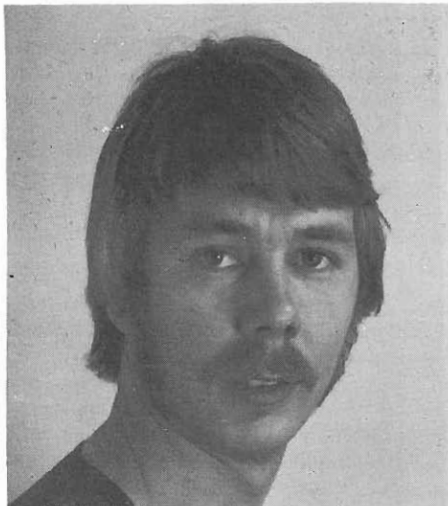

Kai Lindström
VTM, Turun yliopisto, Sos.pol.

Ismo Söderling
VTK, Turun yliopisto, Sos.pol.

OM PROBLEMEN FÖR DE UNGA SOM FLYTTAT FRÅN LANDSBYGDEN TILL STÄDERNA

Det Nordiska Ungdomsseminariet anordnades 24.7.1979 under Keski-Pohjanmaan Nuorisoviikko i Gamlakarleby.

Kai Lindström och Ismo Söderling deltog där representare av Migrationsinstitutet och framställde där följande inledning.

BAKGRUND

Flyttningen inom landet kan indelas i flyttningsrörelsen inom och mellan kommunerna. I det följande granskas flyttningen mellan kommunerna och speciellt de ungas flyttning från landskommunerna till städerna. Med begreppet ung i denna framställning avses 15-24-åriga personer.

I det följande granskas problemen för de unga som flyttat från landskommunerna till städerna. Det bör dock poängteras,

att alla som flyttat har problem, sålunda också t.ex. de som flyttat från en landskommun till en annan.

Flyttningsrörelsens regionala variationer anses i huvudsak vara en följd av näringslivets tillbakagång eller inskränkning på en viss ort och dess expansion inom ett annat område. Näringslivets tillbakagång åstadkommer ett tryck och utvidgningsbehov, varför flyttningsrörelsen i stor utsträckning gäller arbetskraftens förflyttning i enlighet med näringslivets krav. I takt med industrialiseringen har flyttningen inom Finland ökat såväl numerärt som proportionellt. På detta har speciellt inverkat ändringarna i näringsstrukturen, den ökade medvetenheten om möjligheterna utom den egna boningsorten, ökningen i fråga om skolgång och studier, de förbättrade kommunikationerna

och överlag inskränkningen av flyttningsrörelsens ekonomiska hinder. Mikkola (1973, 9-10) betonar speciellt flyttningsbenägenhetens beroende av andra än till näringslivets ändringar anslutande faktorer. Sålunda inverkar enligt dennes mening människornas mänskliga egenskaper och andra mellankommande faktorer (t.ex. utbildning, attityder, boendemiljö) på flyttningsrörelsens livaktighet och riktning.

Helt generellt kan man säga, att antalet flyttande i vårt land ökade jämnt under 1950-talet, på 1960-talet var det nästan konstant, medan antalet under detta årtionde klart sjunkit fr.o.m. år 1974

Granskas de som flyttat från en kommun till en annan, kan man konstatera att flyttningsrörelsen från landskommunerna till städerna klart avtagit under granskningsperioden. Följande uppställning ger en bild av denna utveckling.

De som flyttat från landskommuner till städer av samtliga som flyttat:
år 0/0

år	0/0
1951	26.0
1960	32.5
1970	31.5
1975	25.5
1978	25.5

Granskas de som flyttat från en kommun till en annan enligt åldersgrupp, presenterar de unga eller 15-24-åringarna den största gruppen. Detta framgår närmare i följande uppställning:

De ungas antal av samtliga som flyttat:
år 0/0

1951	24.0
1960	28.0
1970	36.0
1975	34.0
1978	32.0

PROBLEMEN I ANSLUTNING TILL FLYTTNINGEN

Problemen granskas främst i förhållande till arbetet, boendet, utbildningen och trivseln (vantrivseln). Det bör observeras, att ehuru varje problem granskas separat, är de antagligen i många fall förknippade till en enda synnerligen komplicerad helhet.

Utbildning och arbete

De unga som flyttat från landsbygden är helt tydligt sämre utbildade än de som flyttat från städer; enligt Huuhtanen ägde av unga som flyttat från landskommunerna 28 % (av stadsborna 15 %) endast utbildning av grundnivå, medan motsvarande tal för utbildningen av högre nivå 12 % respektive 27 %. Enligt Huuhtanen kan de från landsbygden inflyttades lägre utbildningsnivå även delvis tolkas bero på åldersdifferenserna: de från landskommunerna inflyttade är yngre och har således inte hunnit disponera lika lång tid för utbildning som de, vilka flyttat från städer. Till detta ansluter sig även landsbygdens klart mindre utbud på utbildningsmöjligheter.

Utbildningen hos dem som flyttat återspeglar sig även tydligt i deras yrke. Av från landsbygden inflyttade som varit i industrins tjänst, utförde 2/3 alltjämt industriellt arbete (som montörer, processövervakare osv.) efter flyttningen, medan av unga som flyttat från städer under hälften alltjämt var i sagda arbete. De som kommit från städer har å sin sida oftare anställts för förmanna- och planeringsuppgifter (som t.ex. arbetsledare, tekniker, ingenjörer). De som för första gången flyttat från landsbygden, visade sig helt tydligt oftare bli

anställda inom serviceyrken (berör främst flickor); sålunda blev den första arbetsplatsen inom serviceyrkena för oskolade unga som flyttat från landsbygden i huvudsak hembiträdes- och barbiträdesarbete. (Huuhtanen 1975, 69-71)

I det föregående konstaterades redan att de unga som flyttat från landskommuner hade sämre utbildning än de som flyttat från städer. Sålunda kan man med fog anta, att ungdomsarbetslösheten är speciellt svår i fråga om unga som flyttat från landsbygden till städerna (antagandet baserar sig på den uppgiften, att arbetslösheten är störst för de utbildade ungas del).

De ungas arbetslöshet är t.o.m. tredubbel i jämförelse med den genomsnittliga arbetslöshetsnivån. Speciellt har den ekonomiska depressionen förvärrat situationen i detta avseende; några nya arbetstagare anställs icke och om det blir fråga om permitteringar, får de gå först som anställdt senast (ofta unga). De från landskommunerna inflyttades situation förvärras ytterligare av att de ofta för stadsförhållandets del

- saknar arbetspraktik och utbildning
- icke äger en skolning som motsvarar arbetskraftens behov
- och därtill har de anpassningssvårigheter beroende på ändringarna i levnadsmiljön

Boende

Emedan huvuddelen av de unga som flyttat till städerna är unga och de flesta ogifta och sålunda bildar enpersonshushåll, har detta medfört ett tryck på småbostadsbeståndet. Bristen på lämpliga hyresbostäder har speciellt på orter med stor inflyttning lett till ett vidlyftigt underhyresgästsystem. Den undersökning som i Helsingfors gjorts om ungdomens bostadsförhållanden, utvisade att 60 % av de unga som flyttat till staden bodde som underhyresgäster. Generellt har man dock kunnat konstatera

att boendet som underhyresgäst icke kan anses vara en socialt tillfredsställande boendeform, bl.a. därför att boendeskyddet är relativt svagt. De ungdoms- och bostadshotell som under de senaste åren i viss mån uppförts, kan inte anses vara så lyckade lösningar i det avseendet att de unga genom dessa skiljs åt från den övriga befolknings- och socialstrukturen till en ensidig miljö. Många unga som flyttat från landsbygden till städerna bor också i genomgångsbostäder och kollektivinkvarteringar. Dessa boendeformer har på grund av boendets tillfälliga natur, de långa avstånden till hemorten och avsaknaden av privat boende m.fl. avvisidor, medfört många ekonomiska, sociala och mentalhygieniska problem.

Sociala relationer

De sociala relationerna till det omgivande samfundet har för landskommunernas unga klart försämrats efter flyttningen. Enligt Huuhtanens utredning meddelade 2/3 av de unga som flyttat in till städer, att deras vänskapskrets var mindre nu än före flyttningen. I detta avseende är speciellt de unga kvinnorna från landsbygden i en svår situation.

Minskningen i fråga om hobbyverksamheten stod i samband med det minskade antalet vänner. Huuhtanen konstaterade sammanfattningsvis, att de vilkas utgångspunkt varit bättre även senare är i en bättre ställning än de vilka utgått från en sämre ställning (med samhällsställningen som mått). (Huuhtanen 1975, 89)

Nedan granskas sammanfattningsvis vissa förslag för att eventuellt förbättra situationen för de unga som flyttat in från landsbygden:

Arbete:

- Sysselsättandet av de unga bör utvidgas. Sysselsättningen bör utvidgas så, att de unga inte behöver flytta bort från sin hemort emot sin egen vilja.

- Den tillfälliga prägeln i fråga om sysselsättandet av unga bör elimineras.

Boende:

- Utnyttjandet av det befintliga bostadsbeståndet bör effektiveras.
- Kommunernas informationsverksamhet i anslutning till boendet bör effektiveras
- Bostadslåne- och finansieringssystemet bör utvecklas (vad speciellt gäller skaffandet av den första bostaden)
- Utvidgande av bostadsstödssystemet, så att det även omfattar ensamstående, arbetande unga med små inkomster
- Utvidgande av halvkommunal bostadsproduktion.

Utbildning:

- De unga bör garanteras en arbetsplats som motsvarar utbildningen
- Alla bör garanteras möjligheter för vidareutbildning (härtill ansluter sig på ett väsentligt sätt frågan om att kunna utveckla landsbygdens skolningsutbud till samma nivå som övrigt skolningsutbud).

Anpassning:

- Utvidgande av möjligheterna för den hobbyverksamhet som ansluter sig till den allmänna trivselen. Detta kan förverkligas genom att den fysiska omgivningen utvecklas (t.ex. hobbyutrymmen) och informationen effektiveras.
- Samtliga unga borde få motsvarande rabatter på de allmänna kollektivtrafikmedlen som studerandena får vid hembesök.

KÄLLSKRIFTER:

Huhtanen, P. (1975) Muuttajan muotokuva ja sopeutuminen (Porträtt av den som flyttar och dennes anpassning). Arbetskräftsministeriet, Planeringsavdelningens duplicerade undersökningar nr 11.

Mikkola, K. (1973) Maassamuutto ja pohjoismaiden muuttoliike vuonna 1970 (Flyttning inom landet och nordisk flyttningsrörelse år 1970). Statistikcentralens undersökningar Nr 22.

SUMMARY

In this article, attention was drawn to the problems of young people who had moved from rural communities to towns and cities. By young people are meant in this connection persons between the ages of 15 and 24 years.

As background information about the migratory movement, it should be mentioned that the number of migrants increased steadily in Finland during the 1950s, remained nearly unchanged in the 1960s, and decreased sharply in the current decade, starting in 1974. The proportion of migrants moving from rural to urban communities has diminished perceptibly, taking the volume of immigration as a whole, during the decade of the 'seventies. When the migratory movement of people from one municipality to another is considered by age groups, young people are seen to form the largest group. In 1978, for example, about one-third of all the migrants belonged to the 15-24-year-old age group.

The problems of the young people moving from country to town are clearly connected with work, housing, education and discontent. These matters are considered briefly in the following.

As regards education, the problem is that young people moving out of the country into town have received only a little education. This is due partly to the limited educational opportunities available in rural areas and partly to the fact that the young people leaving their rural homes have not yet had time to acquire a good education. The low educational level of the migrants is connected, again, with the fact that unemployment is especially serious among the young people who have moved from rural to urban communities.

As regards housing, one of the biggest problems is the shortage of suitable apartments for rent and the consequent high frequency of subletting and living in rooming houses and dormitories with a minimum of privacy.

As a consequence of migration, the social relations of young people within the surrounding community often deteriorate. The general lessening of social activities reflects a loosening of personal relationships. In the long run, the consequence is liable to be a variety of disorganization phenomena.